

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 แหล่งที่มาของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

ข้อมูลที่รวบรวมเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ โดยแบบสอบถามจะมีคำถามที่ใช้สำหรับรวบรวมข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พฤติกรรมการท่องเที่ยว ทัศนคติของผู้ตอบแบบสอบถาม และจะมีคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตัดสินใจเลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยรวบรวมคืบคว้าจากตำราทางวิชาการ งานวิจัย และอินเทอร์เน็ต เช่น ข้อมูลเบื้องต้นของสวนสัตว์เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี และข้อมูลที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรม และทฤษฎีต่าง ๆ ที่ใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

3.2 การเลือกตัวอย่าง (Sampling)

การเก็บตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (proposive sampling) โดยจะทำการเก็บตัวอย่างจำนวน 400 ตัวอย่างจากนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะเก็บตัวอย่างที่บริเวณสถานีขนส่งจำนวน 130 ตัวอย่าง สถานีรถไฟจำนวน 130 ตัวอย่าง และท่าอากาศยานของจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 140 ตัวอย่าง

3.3 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เก็บได้จากแบบสอบถามทั้งหมดจะถูกนำมาตรวจสอบความถูกต้องและทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของข้อมูล และคัดแยกประเภทตัวแปรตามตัวแปรที่ใช้ศึกษา

2. ตรวจสอบให้คะแนนและลงรหัสข้อมูลในแต่ละส่วนของแบบสอบถาม

3. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบพรรณนา (descriptive statistics) ได้แก่ ความถี่ และร้อยละ ในเรื่องข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวนอกประเทศ การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวนอกประเทศ และทัศนคติของนักท่องเที่ยวนอกประเทศที่มีต่อสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารี โดยในเรื่องความพอใจของนักท่องเที่ยวนอกประเทศที่มีต่อบริการต่างๆ ของสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีนั้น จะทำการศึกษาโดยให้กลุ่มตัวอย่างระบุคะแนน 1-5 ให้กับบริการด้านต่างๆ โดยที่ 1 หมายถึง พอใจน้อยที่สุด และ 5 หมายถึง พอใจมากที่สุด แล้วนำคะแนนทั้งหมดมาหาคะแนนเฉลี่ย โดยได้แบ่งระดับความพึงพอใจจากคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 5 ระดับคือ

ช่วงคะแนน	ระดับความสำคัญ
4.21 – 5.00	มากที่สุด
3.41 – 4.20	มาก
2.61 – 3.40	ปานกลาง
1.81 – 2.60	น้อย
1.00 – 1.80	น้อยที่สุด

4. ทำการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาโดยทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระที่มีผลต่อตัวแปรตาม โดยใช้แบบจำลองโลจิสติกในการศึกษา เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างต้องเผชิญกับทางเลือกเชิงคุณภาพ 2 ทางเลือกคือการตัดสินใจเลือกเที่ยวชม หรือไม่เลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารี ดังนั้นตัวแปรตามมีลักษณะเป็นตัวแปรหุ่นที่มีค่าเป็น 1 หรือ 0 โดยสมมติให้ความน่าจะเป็นของการตัดสินใจเลือกเที่ยวชมหรือไม่เลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมีรูปแบบของการแจกแจงแบบโลจิสติก ซึ่งเป็น specified model ของ binary choice model และประมาณค่าพารามิเตอร์โดยใช้วิธีภาวะน่าจะเป็นสูงสุด (maximum likelihood estimation)

3.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

จากการศึกษาถึงทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้โดยได้ตั้งสมมติฐานว่า การตัดสินใจเลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีนั้น จะขึ้นอยู่กับตัวแปรจำนวน 12 ตัว ดังต่อไปนี้

การตัดสินใจเลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในท่าซาฟารี = f (FEMALE, AGE, INCOME, EDU0, EDU1, GROUP, LENGTH, NAT, PRICE, CAR)

สามารถเขียนในรูปความสัมพันธ์ได้ดังนี้

$$Y_i = \beta_0 + \beta_1 FEMALE_i + \beta_2 AGE_i + \beta_3 INCOME_i + \beta_4 EDU0_i + \beta_5 EDU1_i + \beta_6 GROUP_i + \beta_7 LENGTH_i + \beta_8 NAT_i + \beta_9 PRICE_i + \beta_{10} CAR + \varepsilon_i$$

โดยที่

Y_i คือ การตัดสินใจเลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในท่าซาฟารีของนักท่องเที่ยวคนที่ i

$Y_i = 1$ เมื่อนักท่องเที่ยวคนที่ i ตัดสินใจเลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในท่าซาฟารีในการเดินทางครั้งนี้

$Y_i = 0$ เมื่อนักท่องเที่ยวคนที่ i ตัดสินใจไม่เลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในท่าซาฟารีในการเดินทางครั้งนี้

β_0 คือ ค่าคงที่

$\beta_1 - \beta_{10}$ คือ ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่างๆ

FEMALE _{i} คือ เพศของนักท่องเที่ยวคนที่ i

= 1 เมื่อเป็นเพศหญิง

= 0 เมื่อเป็นเพศชาย

AGE _{i} คือ จำนวนอายุของนักท่องเที่ยวคนที่ i (ปี)

INCOME _{i} คือ ระดับรายได้ของนักท่องเที่ยวคนที่ i (หมื่นบาทต่อเดือน)

EDU0 _{i} คือ การที่นักท่องเที่ยวคนที่ i มีการศึกษาค่ำกว่าระดับอนุปริญญา (หรือ ปวส.)

= 1 เมื่อนักท่องเที่ยวคนที่ i มีการศึกษาค่ำกว่าระดับอนุปริญญา (หรือ ปวส.)

= 0 อื่น ๆ

EDU1 _{i} คือ การที่นักท่องเที่ยวคนที่ i มีการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือ ปริญญาตรี

= 1 เมื่อนักท่องเที่ยวคนที่ i มีการศึกษาระดับอนุปริญญา หรือ ระดับปริญญาตรี

= 0 อื่น ๆ

GROUP _{i} คือ การที่นักท่องเที่ยวคนที่ i เดินทางมาท่องเที่ยวในลักษณะเป็นกลุ่ม

หรือเดินทางมากับครอบครัว

= 1   เมื่อนักท่องเที่ยวคนที่ i เดินทางมาท่องเที่ยวในลักษณะเป็นกลุ่ม
หรือเดินทางมากับครอบครัว

= 0   อื่นๆ

LENGTH _{i} คือ ระยะเวลาการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยวคนที่ i (วัน)

NAT _{i} คือ รสนิยมในการช้อปปิ้งเที่ยวเชิงธรรมชาติของนักท่องเที่ยวคนที่ i

= 1   เมื่อนักท่องเที่ยวคนที่ i ช้อปปิ้งเที่ยวเชิงธรรมชาติ

= 0   อื่นๆ

PRICE _{i} คือ ความเห็นเกี่ยวกับราคาค่าเข้าชมของนักท่องเที่ยวคนที่ i

= 1   เมื่อนักท่องเที่ยวคนที่ i รู้สึกว่าราคาค่าเข้าชมเหมาะสม

= 0   อื่นๆ

CAR _{i} คือ การที่นักท่องเที่ยวคนที่ i ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางในจังหวัดเชียงใหม่
เป็นหลัก

= 1   เมื่อนักท่องเที่ยวคนที่ i ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางใน
จังหวัดเชียงใหม่เป็นหลัก

= 0   อื่นๆ

3.5 สมมติฐานในการศึกษา

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในท
ซาฟารี ได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

1. นักท่องเที่ยวที่เป็นเพศหญิงมีแนวโน้มที่จะมีความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชม
สวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมากกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย โดยอ้างอิงจากงานวิจัยของปวีณา
โทนแก้ว (2542) ที่ศึกษาพบว่า ความแตกต่างทางเพศมีอิทธิพลต่อการท่องเที่ยว โดยนักท่องเที่ยวที่
เป็นเพศหญิงจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย ดังนั้นเพศหญิงมีความ

น่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมากกว่านักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย

2. นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากมีแนวโน้มที่จะมีความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชม
สวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุน้อยกว่า ทั้งนี้เนื่องจากโดยส่วนใหญ่
แล้วผู้ที่มีอายุมากจะมีฐานะและความมั่นคงในชีวิตมาก ทำให้มีความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจ
ท่องเที่ยวมากกว่าผู้ที่อายุน้อยกว่า และยังมีงานวิจัยของ ปวีณา โทนแก้ว (2542) ที่ศึกษาพบว่า

นักท่องเที่ยวที่มีอายุมากขึ้นจะมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมากขึ้น เมื่อนักท่องเที่ยวมีการใช้จ่ายที่มากขึ้น ก็มีโอกาสน่าจะเป็นมากขึ้นที่นักท่องเที่ยวจะตัดสินใจเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารี

3. เนื่องจากผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่าสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีเป็นสินค้าปกติ (normal goods) ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มีระดับรายได้สูงมีแนวโน้มที่จะมีความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้ต่ำกว่า ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้ที่มีรายได้สูงมีอำนาจซื้อหรือกำลังซื้อมาก ทำให้เขาตัดสินใจเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีได้ง่ายกว่า

4. นักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีการศึกษาน้อยกว่า ทั้งนี้เนื่องจากการท่องเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีนั้นเป็นการท่องเที่ยวในลักษณะการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งนักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาสูงมีแนวโน้มที่จะประเมินมูลค่าการท่องเที่ยวในลักษณะนี้สูงกว่านักท่องเที่ยวที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า

5. นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นกลุ่มหรือเดินทางมากับครอบครัวมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมากกว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาคนเดียว ทั้งนี้เนื่องจากสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มหรือในครอบครัว

6. นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ยาวนาน มีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมากกว่านักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่สั้น ทั้งนี้เนื่องจากการท่องเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารี เป็นการท่องเที่ยวในเวลากลางคืน ซึ่งนักท่องเที่ยวอาจต้องพักค้างคืนในจังหวัดเชียงใหม่ นักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่สั้นอาจไม่สะดวกที่จะเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารี ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มีระยะเวลาการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ยาวนาน จึงมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมากกว่า

7. นักท่องเที่ยวที่ชอบท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ มีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีมากกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่ชอบท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ทั้งนี้เนื่องจากสวนสัตว์เชียงใหม่ในทซาฟารีได้ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ – ปุย ภายในสวนสัตว์จึงเต็มไปด้วยป่าไม้ และการจัดแสดงสัตว์ในส่วนที่ต้องนั่งรถเข้าไปชมก็ยังคงเป็นการจัดแสดงแบบปล่อยให้สัตว์อยู่อย่างอิสระ ไม่มีกรงมาล้อมรอบ การท่องเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่

ในท่าซาฟารีจึงมีบรรยากาศใกล้เคียงกับธรรมชาติจริง นักท่องเที่ยวที่ชอบท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติจึงต้องการไปท่องเที่ยวยังสวนสัตว์เชียงใหม่ในท่าซาฟารี

8. นักท่องเที่ยวที่มีความเห็นว่าราคาค่าเข้าชมเหมาะสมมีแนวโน้มความน่าจะเป็นที่จะตัดสินใจเที่ยวชมสวนสัตว์เชียงใหม่ในท่าซาฟารีมากกว่านักท่องเที่ยวที่รู้สึกว่าการเข้าชมไม่เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากทฤษฎีอุปสงค์กล่าวไว้ว่าผู้บริโภคที่มีเหตุผลจะตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการ โดยพิจารณาจากราคาของสินค้าหรือบริการชนิดนั้น ๆ เป็นหลัก เมื่อผู้บริโภครู้สึกว่าราคาเหมาะสมผู้บริโภคก็จะตัดสินใจซื้อสินค้านั้น

9. เนื่องจากสวนสัตว์เชียงใหม่ในท่าซาฟารีตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวเมือง และเวลาในการท่องเที่ยวก็ยังเป็นเวลากลางคืน การเดินทางไปท่องเที่ยวอาจไม่สะดวกนักหากไม่มีรถยนต์ส่วนตัว ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่ใช้รถยนต์ส่วนตัวในระหว่างที่พำนักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่จึงมีความสะดวกในการเดินทาง และมีแนวโน้มที่จะท่องเที่ยวสวนสัตว์เชียงใหม่ในท่าซาฟารีมากกว่า